

ludźo potorhuja a niča to, štož su stari twarili, teptaju z nohomaj herbstwo svojich prjedownikow a wonječasuja tak najdróžši pokład, kiž su jim wótcojo wotkazali a kiž je pycha cyłego Serbstwa: narodnu hudźbu, narodne pěsnje, narodne hudźbne nastroje. Tohodla bychu njesměli ani mjeno „serbski herc“ měć, dokelž runje nawopak toho činja, štož su činili a tu a tam hišće nětk činja prawi stari serbscy hercy. Tući pěstujcy narodnu hudźbu podpjerowachu we Łužicy słowjanski žiwjoł, džěłachu za přisporjenje prostonarodneho słowjanskeho wumjełstwa we Łužicy, ale jich njeporadzeni naslědnicy noweho časa zacpěwaju wšo to, zničujcy domjace wumjełstwo a zawjeduja njezmyslnje Barlinske a Drježdźanske pólki a walcery, a z tym tupja a morja hudźbne a spěwne wobdarjenje, kotrež je serbskemu jako słowjanskemu luděj hłuboko zašćěpjene, haj woni pomhaju z tym serbski lud sam germanisować! Tohodla mam tutych hercow po nowej módze za wulkich zahubjerjow, škódnikow a njepräcelow Łužiskich Serbow.

Štož prawych starych serbskich hercow nastupa, sym tu zajimawu wěc namakał, zo běchu w sakskej Hornjej Łužicy hercy najbóle mjez krawcami a šewcami, w pruskej Hornjej Łužicy mjez džěłaćerjami a dale k połnocy mjez burami. Hižo w namjeznym kraju sym jeno mjez burami hercow namakał.

Nětk wopisam jednotliwe nastroje a to w tomle porjedze: 1. tarakawu, 2. serbske husle, 3. wěrowanske husle, 4. měchawu a 5. kózła.

1. Tarakawa. Tón nastrój chcu tohodla najprjedy wopisać, dokelž měješe moje pytanje za nim jara zrudny wunošk, a dokelž bych njerad widzał, zo by kónc tutoho nastawka zrudnje wuklinčał. Wšitke druhe nastroje sym we Łužicy zbožownje namakał, a tež hercow, — po jeničkej tarakawje sym podarmo so wobhonjował. Z wjetša njeznajachu ani mjeno toho nastroja, pomjenujcy jón „stara serbska pišćel“. Tarakawa sama pak so njewujewi a wšitke powěsće wo njej klinčachu stajnje jara zrudnje; najbóle hižo nihtó njepomni, hdy je so na tarakawu piskało. Skónčnje na deńdžech tarakawu — jeničku na swoim pućowanju, a hišće njebě ani cyła! Běše to w Kulowcu w pruskej Hornjej Łužicy. Hospodař Nykela bě ju dostał po njebohim džěłaćerju Hanču,